

Tájékoztató az egészségkárosodott személyek szociális járadékairól

2008. január 1-jétől megváltoztak az átmeneti járadék, rendszeres szociális járadék és a bányász dolgozók egészségkárosodási járadékának igénybevételére vonatkozó szabályok, a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásáról szóló 8/1983. (VI. 29.) EüM-PM együttes rendelet helyébe új kormányrendelet lépett.

Átmeneti járadékra és rendszeres szociális járadékra az jogosult, akinek legalább 40 százalékos mértékű egészségkárosodása a keresőtevékenység folytatásának időtartama alatt – ideértve a keresőtevékenység megszűnését követően folyósított táppénz és a munkanélkülieknek járó pénzbeli ellátás időtartamát is – **keletkezett, és ezzel összefüggésben a jelenlegi vagy az egészségkárosodását megelőző munkakörében, illetve a képzettségének megfelelő más munkakörben való foglalkoztatásra rehabilitáció nélkül nem alkalmas.** (Keresőtevékenységnek minősül a munkaviszony vagy ilyen jellegű jogviszony, továbbá az egyéni vállalkozóként, vagy társas vállalkozás tagjaként, tiszteletdíjasként, illetve az östermelői igazolvánnyal folytatott tevékenység is.)

Az ellátás iránti igény csak azon jogviszony megszűnését követő **24 hónapon belül** érvényesíthető, amely időtartama alatt az egészségkárosodás kialakult. A határidő elmulasztása **jogvesztő**, kivételt képez ez alól, ha az igény előterjesztése 2008. január 1. és 2008. március 31. között megtörténik.

Az **átmeneti járadék** a fentiek teljesülése esetén annak állapítható meg, aki

- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül eléri, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- saját jogú nyugellátásra nem jogosult, és
- nem részesül rendszeres pénzellátásban, keresetkiegészítésben, átmeneti keresetkiegészítésben, jövedelemkiegészítésben, átmeneti jövedelemkiegészítésben, rendszeres szociális járadékban, bányász dolgozók egészségkárosodási járadékában, és
- keresőtevékenységet nem folytat, vagy az átmeneti járadékra való igény benyújtását megelőző négy naptári hónapra vonatkozó keresetének, jövedelmének havi átlaga nem haladja meg a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegének 80 százalékát.

Az átmeneti járadék **havi összege** a jogosultnak az átmeneti járadékra való jogosultság időpontjáig megszerzett nyugdíjalapot képező jövedelem és szolgálati idő alapján kiszámított öregségi nyugdíjának – tekintet nélkül a magánnyugdíj-pénztári tagságra – 75 százaléka, de a rendszeres szociális járadék összegénél kevesebb nem lehet.

A **rendszeres szociális járadék** annak állapítható meg, aki

- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötte be, és
- rendelkezik a rokkantsági nyugdíjhoz életkora szerint szükséges szolgálati idő felével.

Annak a személynek, akit az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (a továbbiakban: ORSZI) szakértői bizottsága rehabilitálhatónak minősít, rendszeres szociális járadék csak abban az esetben állapítható meg, ha a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes munkaügyi központ álláskeresőként nyilvántartásba vette.

A jogosultság további feltételei megegyeznek az átmeneti járadéknál felsoroltakkal.

A rendszeres szociális járadék keresettől független, fix összegű ellátás.

2008. december 31-ét követően annak a személynek, akit az ORSZI szakértői bizottsága rehabilitálhatónak minősít, a sikeres rehabilitáció érdekében kötelező a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes munkaügyi központtal együttműködni és álláskeresői megállapodást kötni. Mentésül az együttműködési kötelezettség alól, aki az ellátás megállapításakor keresőtevékenységet folytat, vagy oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt tíz éven belül eléri.

A bányász dolgozók egészségkárosodási járadékára az a személy jogosult, akinek

- egészségkárosodása legalább 29 százalékos mértékű, és
- saját jogú nyugellátásra nem jogosult, és
- nem részesül rendszeres pénzellátásban, keresetkiegészítésben, átmeneti keresetkiegészítésben, jövedelemkiegészítésben, átmeneti jövedelemkiegészítésben, átmeneti járadékban, rendszeres szociális járadékban, és
- a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka megállapításakor keresőtevékenységet nem folytat és
- a keresőtevékenység megszűnését megelőzően – a 2007. december 31-én hatályos rendelkezések alapján – megváltozott munkaképességére, illetve egészségkárosodására tekintettel a bányászokat megillető keresetkiegészítésben vagy átmeneti keresetkiegészítésben részesült.

Az egészségkárosodási járadék összege a rehabilitációs munkakörben folyósított keresetkiegészítés összegével azonos, de nem lehet magasabb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosánál.

Aki egyfelől **átmeneti járadékra**, vagy **rendszeres szociális járadékra**, vagy **bányász dolgozók egészségkárosodási járadékára**, és másfelől **özvegyi nyugdíjra** – ide nem értve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat – egyaránt jogosult, annak a járadéka összegét 50 százalékkal csökkenteni kell.

Ha az özvegyi nyugdíj – ide nem értve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat – és a járadék 50 százalékkal csökkentett összege együttesen nem éri el a járadék teljes összegét, a járadékot olyan összegben kell megállapítani, illetve folyósítani, hogy az az özvegyi nyugdíj összegével együtt elérje a járadék teljes összegét.

Az egészségkárosodási járadék iránti igényt a lakóhely szerint illetékes regionális nyugdíjbiztosítási igazgatósághoz az erre rendszeresített nyomtatványon írásban, valamint elektronikus úton lehet benyújtani annak a keresőtevékenységnek az időtartama alatt, vagy annak megszűnésétől számított 24 hónapon belül, amelynek időtartama alatt az egészségkárosodás bekövetkezett.

A járadék igénybevételével kapcsolatos eljárás költség- és illetékmentes.

Meg kell szüntetni az ellátást, ha a járadékos

- a jogosultság megszüntetését kéri,
- három naptári hónapot meghaladóan, egybefüggően külföldön tartózkodik,
- egészségkárosodásának mértéke nem éri el a rendeletben meghatározott mértéket,
- keresőtevékenységet folytat és hat egymást követő hónapra vonatkozó keresetének, jövedelmének havi átlaga meghaladja a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegének 80 százalékát,
- saját jogú nyugellátásra szerez jogosultságot,
- részére rendszeres pénzellátást állapítanak meg,
- a munkaügyi központtal együttműködésre kötelezett és az álláskeresői nyilvántartásból való törlésére – a nyilvántartásba vételétől számított 24 hónapon belül – az együttműködési kötelezettség megszegése miatt került sor,
- foglalkoztatására ismételten a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában kerül sor,
- neki felróható okból nem működik együtt a rendszeres és rendkívüli orvosi felülvizsgálaton.

Azon személy esetében,

- akinek átmeneti járadékra, rendszeres szociális járadékra vagy bányász dolgozók egészségkárosodási járadékára való **jogosultságát a 2008. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések szerint állapították meg**, vagy
- aki az átmeneti járadék, rendszeres szociális járadék vagy bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka iránti **igényét 2007. december 31-éig benyújtotta**,

az átmeneti járadékot, rendszeres szociális járadékot, illetve a bányász dolgozók egészségkárosodási járadékát **a 2007. december 31-én hatályos szabályok szerint kell megállapítani, illetve tovább folyósítani. Az érintett személynek a 2007. december 31-ét követő valamennyi felülvizsgálata keretében csak az egészségkárosodás mértékét kell vizsgálni. Ha az egészségkárosodás mértéke a 40, illetőleg a 29 százalékot eléri, a járadékot tovább kell folyósítani.**

Jogsabály: az egészségkárosodott személyek szociális járadékairól szóló 387/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet.

E rendelet szabályait a 2007. december 31-ét követően benyújtott igénybejelentés esetén kell alkalmazni.

A megváltozott rendelkezésekkel kapcsolatban az ügyfelek részletesebb felvilágosítást a regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságokon kaphatnak.

Budapest, 2008. január

Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság